

ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา

นายเจิม สืบขจร

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

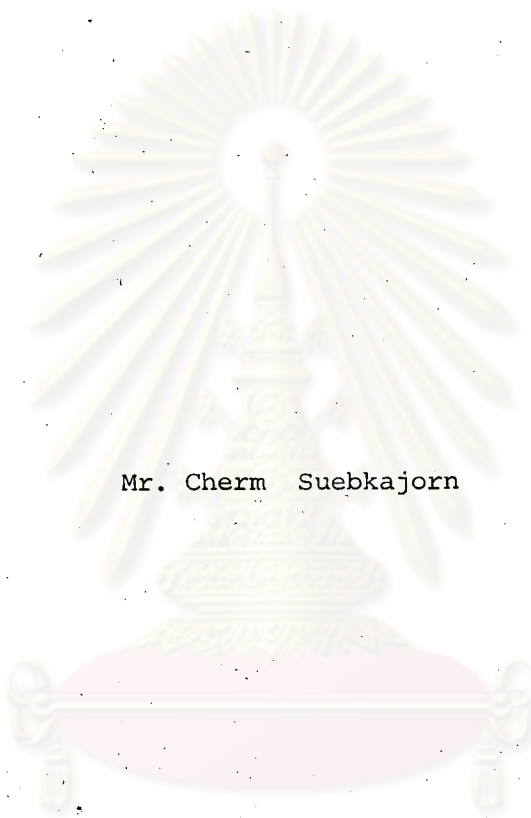
พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-109-4

010901

115328090

ACADEMIC ADMINISTRATION PROBLEMS ACCORDING TO THE CURRICULUM OF LOWER
SECONDARY EDUCATION B.E. 2521 OF THE SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN CENTRAL REGION

Mr. Cherm Suebkajorn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

ISBN 974-563-109-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา

โดย นายเจิม สิบขจร

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์

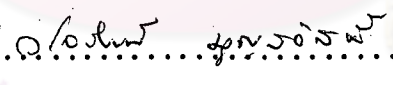

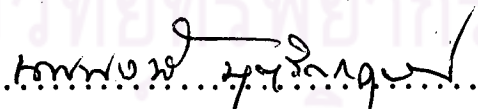
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ นุนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา

ชื่อนิติคน นายเจิม สิมขจร

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2526

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและ เปรียบ เทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารงาน วิชาการ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญ ศึกษาในกรุงเทพมหานครทั้งหมด 98 โรงเรียน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 686 คน ซึ่งให้ ความอนุเคราะห์ เป็นประชากรในการวิจัยจริง 652 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 87 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 94 คน หัวหน้าหมวดวิชาในกลุ่มวิชาภาษา 104 คน ในกลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ 103 คน ในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา 93 คน ในกลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ 90 คน และในกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการครอบคลุมงาน 10 ประเภท คือ หลักสูตร และเอกสารการใช้หลักสูตร ตารางสอนและวิธีสอน วัสดุอุปกรณ์การสอนและการใช้แหล่งทรัพยากร ในท้องถิ่น ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า กิจกรรมนักเรียน การนิเทศงานวิชาการของ โรงเรียน การกำหนดให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ แนะนำ การวัดผลและประเมินผล การศึกษา และการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติต่าง ๆ คือ ความถี่ ค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบเอฟ และใช้วิธี ทดสอบของ เซฟเฟอสำหรับการทดสอบความแตกต่าง

ผลการวิจัยปรากฏว่า การบริหารงานวิชาการทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และผู้ บริหารงานวิชาการมีความคิด เห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการดังนี้

1. ระหว่างผู้บริหารงานวิชาการ 7 ตำแหน่ง คือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาในกลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาพัฒนามุคสิกภาพ กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ 5 ประเภท คือ หลักสูตรและ เอกสารการใช้หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การสอนและการใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า กิจกรรมนักเรียน การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ

ผู้บริหารงานวิชาการ 7 ตำแหน่งดังกล่าวนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นเป็นรายคู่พบว่า มีคู่หนึ่งคือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับหัวหน้าหมวดวิชาในกลุ่มวิชาพัฒนามุคสิกภาพ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เฉพาะปัญหาการบริหารงานวิชาการทางด้านหลักสูตรและ เอกสารการใช้หลักสูตร เท่านั้น

2. ระหว่างผู้บริหารงานวิชาการ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ 7 ประเภทคือ หลักสูตรและ เอกสารการใช้หลักสูตร ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า กิจกรรมนักเรียน การนิเทศงานวิชาการ การกำหนดให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ การแนะแนว การวางแผนเพื่อการปรับปรุงงานวิชาการ

เมื่อพิจารณา เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการ 3 กลุ่ม เป็นรายคู่แล้วพบว่า กลุ่มผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ประเภทดังกล่าวนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

a

Thesis Title Academic Administration Problems according to the
 curriculum of Lower Secondary Education B.E. 2521
 of the Secondary Schools under the General Education
 Department in Central Region

Name Mr. Cherm Suebkajorn

Thesis Advisor Assistant Professor Noppongs Bunyajitradulya

Department Educational Administration

Academic Year 1983

ABSTRACT

This research aims to study and compare the opinions of the school academic administrators about the problems in academic administration according to the curriculum of Lower Secondary Education B.E. 2521. The population of this research are 652 academic administrators from 98 Secondary Schools under the General Education Department in Central Region. These academic administrators consisted of 87 School Administrators, 94 Assistant Academic Administrators, 104 Heads of Foreign Language Section, 103 Heads of Science and Mathematics Section, 93 Heads of Social Studies Section, 90 Heads of Personality Development Section, and 80 Heads of Vocational Education Section.

The instrument applied for this research is a questionnaire constructed by the researcher himself. The questionnaire is concentrated on the academic administration problems which covered 10 areas : the curriculum and its printed materials, time-table and methodology, teaching aids and local resources application, library, students activities, academic supervision, academic activities assignment, Guidance, evaluation, academic planning and improvement. The analysis all data is implemented by statistical application such as frequencies, percentage, arithmetic means,

standard deviations, F-test and using Scheffe' Method for testing the differences.

Considering from the statistical analysis, it is obvious that the problems on academic administration are at small degree, and academic administrators whose statistical ideas are significantly differed as follows:-

1. The opinions among 7 positions of academic administrator namely School Administrator, Academic Assistant Administrator, Head of Foreign Language Section, Head of Science and Mathematics Section, Head of Social Studies Section, Head of Personality Development Section and Head of Vocational Education Section are 5 different ideas on academic administration problems :-

- curriculum and its printed materials
- teaching aids and local resources application
- library
- students activities
- academic planning and improvement

Considering and comparing the aforementioned positions by couple, it is found that one of the couple, the Academic Assistant Administrator and Head of Personality Development Section, has different ideas specifically on administration problems of curriculum and its printed materials only.

2. The opinions among 3 groups : The School Administrators, Academic Assistant Administrators and Heads of all sections are 7 different ideas on the academic administration problems:-

- curriculum and its printed materials
- library
- students activities
- academic supervision
- academic activities assignment
- guidance

- academic planning and improvement

Considering and comparing the opinions of the 3 groups by the couple, it is found that Academic Assistant Administrators and Heads of all sections have different ideas on the problems as mentioned above.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะความกรุณาช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการใช้สถิติสำหรับการวิจัยได้รับ คำแนะนำช่วยเหลือจาก ดร.มิลินทร์ สำเภารเงิน สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย และอาจารย์นิตยา ไกรทัศน์ กองแผนงานกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในการทดลองใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากโรงเรียนในจังหวัด นนทบุรี คือ โรงเรียนศรีบุญยานนท์ โรงเรียนปากเกร็ด โรงเรียนรัตนาธิเบศ โรงเรียน เบญจมาชานุสรณ์ และโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม และการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด ๑๘ โรงเรียน

นอกจากนั้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ หัวหน้าภาควิชาบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ เลขาธิการภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยังได้ให้คำแนะนำแก้ไข ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
รายการตารางประกอบ.....	ท
รายการแผนภูมิประกอบ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล.....	7
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย.....	9
2 เอกสารวรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารการศึกษา.....	14
การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	16
การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	20
ความหมายและความสำคัญของงานด้านวิชาการ.....	20
ผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	21
หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร.....	25
ตารางสอนและวิธีสอน.....	31
ห้องสมุด.....	43
กิจกรรมนักเรียน.....	44
การนิเทศการศึกษา.....	50

การกำหนดให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ.....	55
การแนะแนว.....	61
การวัดผลและประเมินผลการศึกษา.....	65
การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ.....	68
ความหมายของหลักสูตร.....	70
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	70
บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน.....	71
การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร.....	74
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.....	78
การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.....	82
หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.....	82
แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.....	84
ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.....	86
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร.....	88
3 วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	92
สมมติฐานในการวิจัย.....	92
กลุ่มประชากร.....	92
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	93
การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย.....	94
การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย.....	95
การแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม.....	96
การเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	96
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
การคำนวณค่าสถิติ.....	98
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	101

ลำดับการ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	101
ตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.....	108
ตอนที่ 3 ปัญหาเพิ่มเติม เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.....	146
1. ด้านหลักสูตรและ เอกสารการใช้หลักสูตร.....	147
2. ด้านตารางสอนและวิธีสอน.....	149
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและการใช้แหล่งทรัพยากรใน ท้องถิ่น.....	149
4. ด้านห้องสมุด.....	150
5. ด้านกิจกรรมนักเรียน.....	151
6. ด้านการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียน.....	152
7. ด้านการกำหนดให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ.....	153
8. ด้านการแนะแนว.....	154
9. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา.....	155
10. ด้านการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ.....	156
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	158
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	158
สมมติฐานของการวิจัย.....	158
วิธีดำเนินการวิจัย.....	158
สรุปผลการวิจัย.....	160
1. การศึกษาข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหารงานวิชาการในโรงเรียน มัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา.....	160
2. การศึกษามัธยมศึกษาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521.....	161
การอภิปรายผลการวิจัย.....	164
ข้อเสนอแนะ.....	168

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป.....	169
บรรณานุกรม.....	170
ภาคผนวก ก.	180
ภาคผนวก ข.	195
ประวัติผู้วิจัย.....	198

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย